

Svar på spørsmål etter Formannskapet sitt budsjettseminar 24-25.10 Bruk av konsulenttenester

Bruk av konsulenttenester innfor drift er jamnt dei siste åra. I 2014 og 2015 vart det nytta henholdsvis kr 2.639.654,- og kr 2.855.627,-. Pr september-16 er det nytta kr 2.155.271,-, og framskriving av dette vert om lag 2.875.000,- for heile 2016

Forbruk fordelt på ulike tenester viser følgjande:

Teneste	Teneste(T)	2016
244	BARNEVERN TENESTE	539 745
251	BARNEVERNSTILTAK I FAMILIEN	409 165
360	NATURFORVALTNING OG FRILUFTSLIV	365 683
120	ADMINISTRASJON (ADM. STYRING OG LEIING)	316 396
110	KONTROLL OG REVISJON	129 501
252	BARNEVERNSTILTAK UTANFOR FAMILIEN	84 412
202	GRUNNSKULE (OPPLÆRING AV BORN I GRUNNSK.)	48 130
100	POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	44 075
275	INTRODUKSJONSORDNINGEN	40 766
345	DISTRUBUSJON AV VANN	35 443
353	AVLAUPSNETT/INNSAMLING AV AVLAUPSVANN	29 443
302	BYGGESAKSBEHANDLING OG EIERSEKSJONERING	26 085
242	SOSIAL RÅDGJEVING OG VEGLEIING	25 645
301	PLANSAKSHANDSAMING	15 000
241	DIAGNOSE, BEHANDLING, REHABILITERING	14 255
180	DIVERSE FELLESUTGIFTER	9 000
335	REKREASJON I TETTSTAD	7 613
303	KART OG OPPMÅLING	6 025
383	MUSIKK- OG KULTURSKULE	4 800
234	AKTIVISERING ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	1 990
232	FØREBYGGING, HELSESTASJONS- OG SKULEHELSETENESTE	1 260
201	FØRSKULE (OPPHALD OG STIM. F/FØRSKULEBORN)	840
Totalsum		2 155 271

Følgjande forklarar i overkant av 90% av det som er nytta i 2016:

- Det er nytta kr 1.033.322,- til barnevern, noko som utgjør 48% av totalforbruket. Dette er både kjøp av kompetanse i påvente av rekruttering barnevernsleiar, sakkunnige vurderingar og advokatutgifter i nemnd.
- Til naturforvaltning er det nytta kr 365.683,-, noko som utgjør 17% av totalforbruket. Dette er i hovudsak utgifter til Ekso kalkingsanlegg og Voss-Osterfjord vassområde.
- Til administrasjon er det nytta kr 316.396,-, noko som er 15% av totalforbruk. Dette er i hovudsak forvaltningshonorar til Bergen Capital Management samt rekrutteringsutgifter kr 50.000.
- Det er nytta kr 129.501,- til revisjonstenester, dette er 6% av totalforbruk. Revisjonstenester består av generell revisjon, attestasjonsoppgåver knytt til diverse tilskot/refusjonar og forvaltningsrevisjon.
- Til grunnskule er det nytta kr 48.130,- til PPT, dette er 2% av totalforbruk. Dette er kjøp av psykologtenester knytt til utredningar.
- Det vart nytta kr 44.075,- til innbyggjarundersøking i samband med kommunereforma. Dette er 2% av totalforbruk.
- Til introduksjonsordningar er det tolketenester på kr 40.766,-, noko som er under 2% av totalforbruk.

Post

post@vaksdal.kommune.no
Konsul Jebsensgt. 16, 5722 Dalekvam

Kontakt

www.vaksdal.kommune.no
Telefon +47 56 59 44 00
Telefaks +47 56 59 44 01

Konto

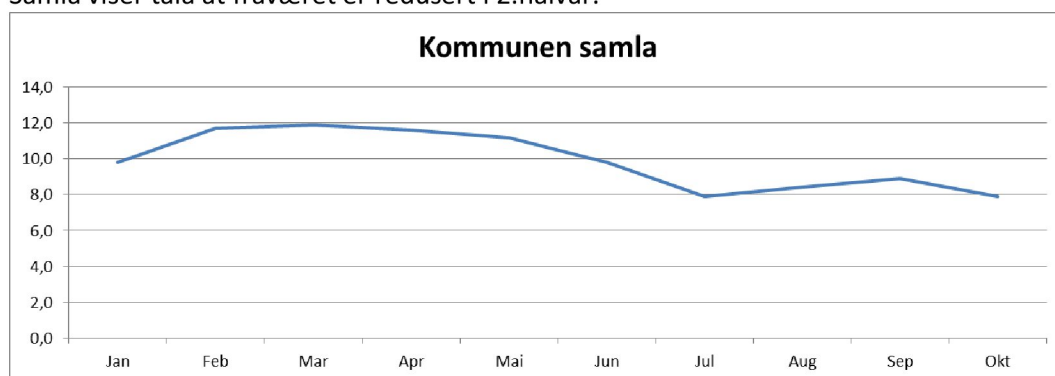
Org.nr. 961 821 967

SJUKEFRÅVÆR – OPPDATERTE TAL OG KOSTNADER

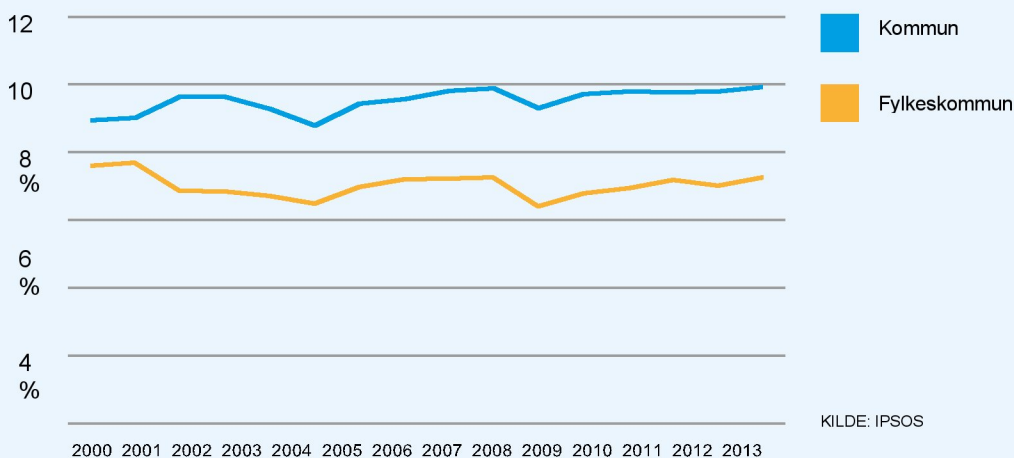
Sjukefråvær pr 31.10.2016 er 10%. Fordelt på måneder er vist under (litt usikre oktober-tal)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Barnehage	12,1	16,9	10,9	11,3	12,8	12,7	5,9	4,5	4,9	5,8
Skule	7,9	7,7	9,2	11,0	11,4	4,7	2,5	2,0	3,1	2,0
Folkehelse og familie	2,1	5,0	6,7	2,4	5,2	3,8	3,5	3,4	7,6	7,8
Samfunnsutvikling	10,8	11,9	13,0	9,4	7,2	5,1	6,2	8,4	8,5	11,6
Heimeteneste	12,0	14,2	15,0	16,1	14,0	17,2	14,7	15,6	15,2	11,2
Sjukeheimsteneste	12,8	14,1	13,0	15,4	15,0	15,1	12,5	15,7	15,3	12,8
Rådmann *)	5,1	7,9	11,5	7,7	4,8	4,3	5,9	4,7	5,4	3,7

Samla viser tala at fråværet er redusert i 2.halvår.

Utvikling i samlet sykefravær i kommuner og fylkeskommuner, 4. kvartal til 3. kvartal. (KS)

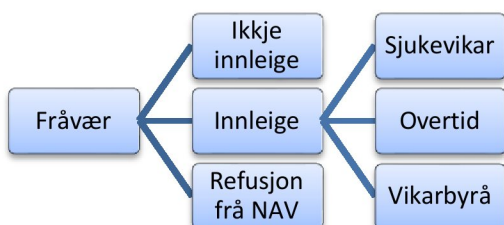

For kommunene i 1.kvartal 2016 var det totale sykefraværet på 10,0 prosent. Det er sykefraværet utenfor arbeidsgiverperioden som øker både i kommuner og fylkeskommuner (KS).

Kva kostar sjukefraværet ?

Eksakt kostnad er vanskeleg å berekne, ulike modeller kan nyttast for å beregne kostnader. Fråvær dagsverk i 2015 er 9203, tilsvarande tal pr oktober 2106 er 6722. Dersom vi legg til grunn ein snitt årsløn inkl sos.avgifter, er dette omlag kr 600.000,- pr år. Dette vert då kr 2.608,- pr dag. Om me legg til grunn 230 arbeidsdagar blir det $2.608 \times 9203 = 24$ mill. Mottatt refusjon frå NAV var 12,1 mill i 2015. Tilsvarande for 2016 er 17,5 mill pr oktober med regnskapsført refusjon om lag 9 mill.

Kostnaden som er utrekna er ikkje den kostnaden som kjem fram i den kommunale rekneskapen, dette er modellar som ikkje fangar opp alle forhold. Det er t.d ikkje mogeleg på ein enkel måte å avgjere kor stor del av overtid som er knytt til sjukefråvær (på avdelingsnivå er det lettare å kunne analysere dette). Deler av fråværet vert ikkje erstatta av vikar, noko som kan gje produksjonstap. Bruk av sjukevikar kan skje til lavare lønsnivå enn den sjukemeldte, eller bruk av annan kompetanse med lavare lønsnivå. Bruk av overtid eller innleige frå vikarbyrå gir høgare lønskostnader. Bruk av vikar skjer fortrinnsvis på skule, i barnehage, innan pleie- og omsorg og innan delar av samfunnsutvikling.

BRUK AV VIKARBYRÅ INNAN SJUKEHEIMSTENESTA OG HEIMETENESTA I 2016.

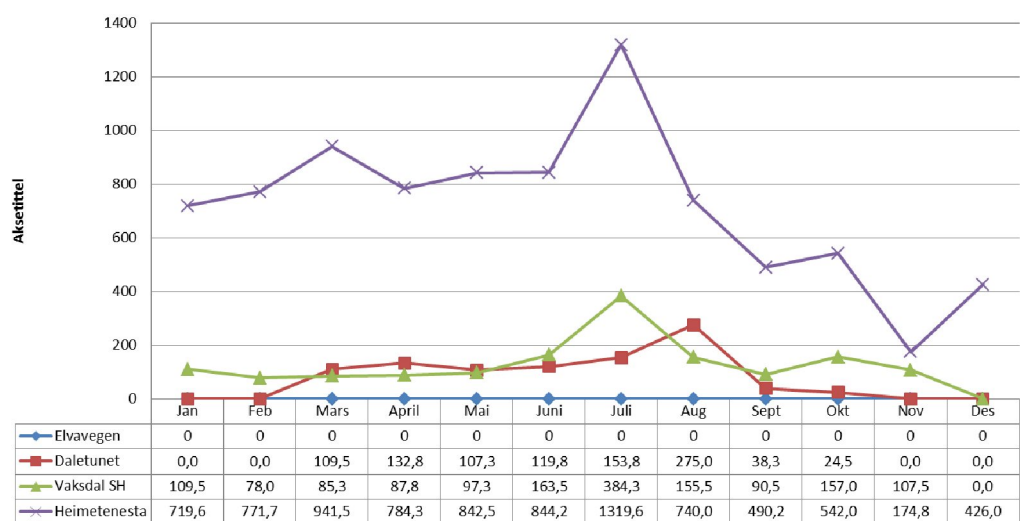
Bruken av vikarbyrå er så langt i 2016 noko lågare enn samanlikna med 2015. Snittet for 2015 var på 922 timar kvar månad. Dette svarer til om lag 6,5 årsverk. Tilsvarande tal for jan-sept 2016 er 640 timar, d.v.s. 4,5 årsverk. Om sommarferien vert holden utanfor, vert snittverdien til no i 2016 på 489 timar, tilsvarande 3,4 årsverk.

Sommarferieavviklinga har historisk bydd på store rekrutteringsutfordringar, og ein har brukt vikarbyrå for å sikra nok bemanning og fagleg forsvarlegheit. Innføring av årsturnus i tenesteområdet i 2017 vil truleg dempa trongen noko, men det vil også i 2017 verta nytta vikarbyrå, særleg kring sommarferieavviklinga. Med halvparten av dei tilsette ute i ferie i tillegg til anna fråvær, permisjonar og sjukefråvær, vert det svært vanskeleg å sikra nok bemanning og fagleg forsvarlegheit utan vikarbyrå. Fråvær på natt, særleg langvarig fråvær, er også vanskeleg å dekkja inn utan byrå. Grunnen til at bruken av vikarbyrå var høg i 2015, var m.a. to ledige sjukepleiarstillingar på natt.

Kostnadmessig ligg vikarbyrå om lag på nivå med 100 % overtid. Fagleg er det ønskjeleg å nytta egne tilsette som kjenner rutiner, brukarar og lokale tilhøve. Byrå vert derfor kun nytta som siste utveg.

Bruken pr. oktober 2016 ligg på litt under 2 årsverk, 1 i heimesjukepleien og 1 på Vaksdal sjukeheim. Det er planar om å få tilsette i kommunen inn i begge desse årsverka i løpet av hausten. Innan heimetenesta har bruken av vikarbyrå vorte mykje redusert i haust p.g.a. at tilsette frå sjukeheimstenesta har gått inn i ledige stillingar.

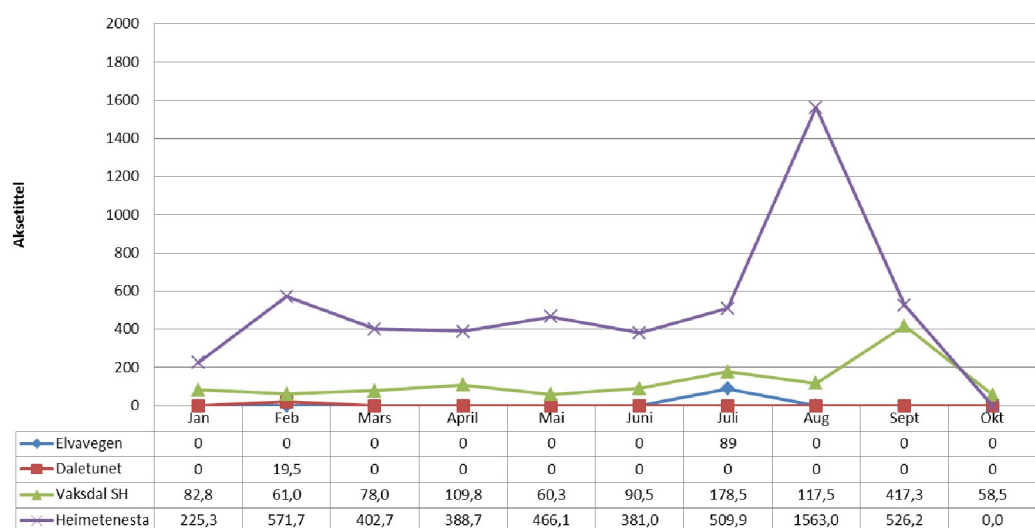
Timar 2015

Økonomi 2015

	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	Sum 2015
Elvevegen													-
Daletunet	-	56 226	61 747	72 282		135 032	131 941	64 578	52 240	22 327	10 611		606 984
Heimesjukepleie	280 050	427 415	184 831	512 682	463 386	623 808	464 055	345 398	332 255	239 216	32 149	355 877	4 261 122
Vaksdal SH	42 594	85 036	18 247	125 130	100 895	95 776	230 909	113 059	117 462	91 446	40 441	92 329	1 153 323
Totalsum	322 644	568 678	264 824	710 093	564 281	854 616	826 904	523 035	501 957	352 989	83 201	448 206	6 021 429

Timar 2016

Økonomi 2016

	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	Sum 2016
Elvevegen								35 525	34 295				69 820
Daletunet			9 251										9 251
Vaksdal SH	28 960	11 382	31 058	30 776	74 159	72 511	152 714	61 942	7 330	219 603			690 435
Heimesjukepleie	58 720	97 079	228 212	278 101	197 898	229 521	258 883	723 124	202 443	41 763			2 315 742
Totalsum	87 679	108 461	268 522	308 877	272 057	302 031	411 598	820 591	244 068	261 365			3 085 249

OMRÅDEPLANER OG MOGELEGHEITSSTUDIE – BRUK AV NÆRINGSFOND

I budsjett 2017 er det gjort framlegg om å nytte kr 400.000,- til ei moglegheitsstudie for Bergsdalen. Dette er foreslått finansiert over investeringsbudsjettet, gjennom låneopptak. Bakgrunn for moglegheitsstudie er vedtak i KST sak 32/2016

Det er i dag i overkant av 14 mill disponibelt på Næringsfondet.

BALANSE PR 31/12-2015	20 510 626,36
Løyvt i budsjett 2016	-1 675 000,00
Budsjettert tilføring av konsesjonsavgifter til fondet i 2016	3 100 000,00
Ikkje brukt eller utbetalt av tidlegare vedtak	-1 973 732,99
Grunnkapital	-5 900 000,00
Netto disponibelt	14 061 893,37

Løyvingar i budsjett 2016 er overføring til Vaksdal Næringssselskap på kr 1.000.000,-, renter/avdrag Daletunet på kr 375.000,- og stimuleringstilskot på kr 300.000,-

Det er fastsett vedtekter for kommunale næringsfond (kraftfond) gjevne i vasskraftsaker i sak 27/99

§ 2 Formål

«Kraftfondet skal i hovudsak nyttast til næringsfremål. Fondet kan også nyttast til kommunale tiltak. Prosjekt som medverkar til betre moglegheiter for sysselsetting for kvinner og ungdom bør prioriterast.

Følgjande typar av prosjekt vil vere aktuelle å støtte:

- kommunalt tiltaks- og næringsarbeid
- fysisk tilrettelegging for næringsverksemd
- verksemdsutvikling
- investeringar i verksemd

Løn til næringskonsulent/-sjef kan finansierast av fondet.

Det kan ikkje gjevast stønad til sanering av gjeld eller til løpande drift av verksemd og kommunen. Det bør heller ikkje gjevast stønad til verksemd som mottek store overføringar over statsbudsjettet. Midlar frå fondet kan kun nyttast til investeringar i varige driftsmidlar.

Gjeldande Strategisk Næringsplan vil vere grunnlag for prioritering av prosjekt.

Næringslivet i kommunen må trekkjast aktivt med i arbeidet ved rullering av næringsplanen.

Næringsplanen skal ha ein strategi for kvinne- og ungdomsretta tiltaksarbeid.»

§6 Forvaltning

«Kommunestyret oppnemner fondsstyre. Det er høve til å delegere avgjerdsmynde frå fondsstyret til administrasjonen innanfor nærare fastsette fullmaktsgrenser. Slikt mynde kan ikkje gå ut over dei avgrensingar som følg av kommunelova sine reglar og dei kommunale og fylkeskommunale budsjett og rekneskapsforskrifter.

Fondsmidlane vert plasserte på rentebærande konto slik at midlane er disponible til ei kvar tid. Renter og avdrag vert attendeført til fondet. Anna plassering av midlane kan berre godtakast dersom dette ikkje er til hinder for at midlane kan disponerast til ei kvar tid.

Budsjettet og rekneskapen (inkl. balanserekneskapen) skal vera integrert i kommunen sitt budsjett og rekneskap i samsvar med gjeldande forskrifter. Det bør også utarbeidast vedlegg til rekneskapen som viser ei samla oppstilling av inntekter og utgifter til fondet.

Når det gjeld klageadgang vert det vist til punkt 4 i rundskriv H-17/98 frå kommunal og regionaldepartementet.»

Det er Kommunestyre som gjennom årlege budsjettvedtak set av konsesjonsavgifta til bundne fond og tilsvarande bruk av bundne avsetjingar. Dette gjeld både det som vert finansiert over driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.

Næringsfondet er eit bunde driftsfond. Bundne driftsfond kan nyttast til både drift og investering. Ei mogelegheitsstudie for Bergsdalen skal sjå på potensialet for Bergsdalen i eit næringsperspektiv, eit folkehelseperspektiv og eit samfunnsperspektiv. Vedtektene gjev vide mogelegheiter for bruk av fondet, og fondet har tidlegare vore nytta til tilsvarande arbeid.

BRUK AV FOND VS LÅN

Ved lav risiko er det generelt slik at rentekostnader ved lån er høgare enn renteinntektene ved plassering. Plassering i aksjer og obligasjonar kan gje vesentleg høgare avkastning, men også tap.

I den kommunale rekneskapen vert både renter og avdrag for lån ført i driftsrekneskapen. Nedbetalingstida for lån er avhengig av veid levetid på varige driftsmidler, og vi kan legg til grunn at denne er om lag 25 år. Ved lave renter utgjer avdragsdelen relativt større del av lånekostnaden. Ved aukande renter vil rentene utgjere meir av lånekostnaden. Tilsvarande vil sjølvstakt avkastninga stige ved aukane rentenivå.

Avkastning aksjer/obligasjonar siste 3 år har vore hhv 1,85%, -0,26% og 1,92% i 2014, 2015 og 2016. Snitt rente på lån i pr i dag er 1,6%.

Dersom vi legg til grunn eit lån på 5 mill med nedbetaling over 25 år vil gjennomsnittleg årlege renter og avdrag vere kr 242.000,- med ei rente på 1,6%. Dersom vi legg til grunn ei gjennomsnittleg avkastning på 1,9% vil bruk av fond redusere avkastninga med kr 120.000,- i snitt pr år. I denne situasjonen vil det då vere økonomisk gunstig å bruke fond.

Ved aukane rente- og avkastningsnivå vil det kunne vere gunstig å lånefinansiere framfor å redusere avkastninga på plasserte midler. Dersom vi legg til grunn både 4% rente og 4% avkastning vil gjennomsnittlege renter og avdrag i dette eksemplet vere kr 304.000,-, medan avkastning i snitt vil vere kr 333.000,- pr år.

KULTURSKULE

Brukarbetaling kulturskule 2016

- brukarbetaling for enkeltelevar på 2575 kr i året
- For elevar som kjøper plass på ulike disiplinlar har me fleirfagsrabatt, og for familiar med fleire born i kulturskulen har me syskenrabatt.
- Elevar på visuelle kunstfag betalar 3300 kr i året for å dekke ein del materialkostnader.
- Vaksdal barne- og ungdomskorps kjøper dirigenttenester for 8240 kr pr årstime.

Elevar i kulturskulen etter disiplin pr.25.10.2016

- piano: 19
- gitar: 16
- treblås (klarinet, saxofon): 15
- messingblås (kornett, trompet, horn, trombone, baryton): 13
- song: 8
- treblås (tverrfløyte): 7
- visuell kunst: 6
- band: 5 faste, 4-5 på veg inn?
- slagverk/trommer: 5
- fiolin: 3

Breidde på tilbod i kulturskulen

- Kulturskulen har **musikk** og **visuell kunst**. Me har og eit samarbeid med **Dalekunst** som går tilbake til starten. Enkelte elevar i kulturskulen er med i ei gruppe kalla **kreativ verkstad**, der dei får lage ting i grenseland mellom produktdesign, kunst og teknologi. Tidlegare har me hatt **dans** og **teater**, men administrasjonen har ikkje hatt kapasitet til å få det i gong att. Spesielt dans ynskjer me oss, og det er ei interesse hjå brukarane for det.
- Skuleåret 2016-17 startar kulturskulen opp med eit **samarbeid med barnehagane**. Kvart år vil me være innoom alle barnehagane og gje førskuleungane ein smak av kulturskulen. Kulturskulelærar Knut Magnus Bøen skal lære dei å spele ukulele, og saman med Sindre Sortland skal han ha **instrumentverkstad** der me lagar eit enkelt, men velklingane rytmeinstrument med kulturskulen sin logo på til bruk i sambatoget under Daledagane.

KOSTNADER REINHOLD KLUBBHUS

- **Vaksdal Klubbhus**
To gonger pr veke i 12 månader/ 2 timar pr gong, 192 timar
- **Dale klubbhus**
To gonger i veka i 6 månader + 1 gong i veka i 1 måned/ 2 timar pr gong, 104timar
Total arbeidstid, 296 timar/år
- I tillegg kjem reingjeringsmateriell, rekvisita og reingjering av moppar og klutar

- Kostnader for reinhold klubbhus Vaksdal og Dale 296 t/år x 480,- 142 080,
- -Reingjeringsmateriell 5 000,-
- Tot kostnad 147 080,-

SØSKENMODERASJON FOR DEI SOM HAR BORN MED 100 % Plass BÅDE I BARNEHAGE OG SFO

Vaksdal kommune har pr. i dag søskenmoderasjon både i SFO og barnehage.

Søskenmoderasjon er mindre brukt i SFO enn i barnehage og det er ulike moderasjonsordningar frå kommune til kommune. Bergen kommune har t.d. 25 % søskenmoderasjon i SFO for 3. barn. I Vaksdal kommune har vi 30 % søskenmoderasjon for 2. barn.

I barnehage er søskenmoderasjon med 30 % for 2. barn og 50 % for 3. barn mykje brukt i andre kommunar. I tillegg er det innført ulike nasjonale ordningar for familiar med låg inntekt; reduksjon i foreldrebetalinga for nokon og gratis kjernetid for andre. I barnehagane i Vaksdal er søskenmoderasjonen 40 % for 2. barn og 65 % for 3. barn.

Vaksdal kommune har pr. i dag ikkje søskenmoderasjon for familiar med eitt eller fleire born i SFO og eitt eller fleire born i barnehage. Ved gjennomgang av born i SFO og barnehage der familien har eitt eller fleire born med 100 % plass i både SFO og barnehage finn vi at dette gjeld 12 familiar i Vaksdal kommune pr. oktober 2016.

Ved innføring av søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage der borna har 100 % plass kan ein t.d. gje 30 % moderasjon rekna av den lågaste eigebetalinga. Ved ei slik ordning vil ein familien få reduksjon i betaling på kr. 819,- pr. mnd (kr. 9009,- årleg).

Inntektene til Vaksdal kommune vil ved ein slik søskenmoderasjon verta redusert med kr. 9009,- pr. familie med born som har born med 100 % plass både i SFO og barnehage. Viss dette gjeld 10 familiar vert inntektene redusert med kr. 90 090,- og ved 20 familiar kr. 180 180,- Slik talet er i oktober med 12 familiar vil inntektene for 2017 verta redusert med kr. 108 108,-

REDUKSJON I OPNINGSTIDA I BARNEHAGANE

Barnehagane i Vaksdal har i dag ope inntil 10,25 timar pr. dag. Opningstidene utfordra bemanninga i kjernetida i barnehagen, då barnehagane må strekke bemanninga over 10,25 timar. Gjennom kartlegging av oppmøte og avslutning av dagen for borna, registrera barnehagane at det er få eller ingen barn dei første 45 minuttane av dagen og det same den siste halvtimen av dagen.

Økonomisk vil ein ved ei kortare opningstid kunne redusera variable lønnskostnadar (vikarutgifter) noko ved at ein er fleire vaksne i barnehagen og på avdelingane samstundes og då ikkje ha trong for å setje inn vikar ved kortare fråvær. Tiltaket vil òg føre til auka bemanning i kjernetida når det er flest born tilstades på avdelingane. Ved å ta i bruk nytt digitalt verkty som betra kommunikasjonen med foreldre om blant anna borna sitt fråvær, gjer òg barnehagane ei betre oversikt til å planleggja dagane for dei tilsette på dei ulike avdelingane.

Tiltaka skal ivareta best mogeleg kvalitet i kjernetida i barnehagen.